

Mgr. Markéta Seidlová

Principy nové právní úpravy při tvorbě a hospodaření s **FKSP**

Dictum s. r. o.

Právní stav k
19. 2. 2025

Praktický
metodický výklad
závažných změn ve **FKSP**
pro školy, školská zařízení, státní
příspěvkové organizace a veřejné instituce

Obsah:

Změny příslušných zákonů

Nejvýznamnější změny v oblasti FKSP	3
Základní poslání FKSP	5
Tvorba fondu	6
Hospodaření s fondem	8
Rozpočet fondu	8
Pravidla pro čerpání fondu	9
Okruh osob, které se mohou na plnění z fondu podílet	10
Formy poskytování příspěvku z fondu - peněžní a nepeněžní plnění z fondu	12
Vedení účtu FKSP	12
Vedení účetnictví, náležitosti účetního dokladu	13
Právní nárok na plnění z fondu	13
Zůstatky nesplacených zápůjček	13
Možnosti využití finančních prostředků fondu	14
Produkty spoření na stáří	14
Stravování	17
Výběrová řízení	19

Poradna pro praxi

Nejčastější dotazy a odpovědi	20
Dary k výročím	20
Rekreace	20
Multisport	21
Zůstatek v rozpočtu FKSP v roce 2024 a jeho čerpání v roce 2025	21
Produkty spoření na stáří	21
Smlouva na dobu určitou	22
Zdaňování plnění	23
Stravování	23
Kulturní akce	24
Příspěvek na dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti	24
Rozpočet	24
Nepeněžní – Peněžní plnění	24
Platby v hotovosti nebo na fakturu	24
Masáže	25

PŘÍLOHY

Praktické vzory pro:

Sestavování rozpočtu FKSP	26
Pravidla pro čerpání finančních prostředků z FKSP	27
Pravidla pro čerpání finančních prostředků z FKSP (využití tzv. balíčků)	28
Vzor žádosti o příspěvek z fondu	28
Vzor smlouvy o zápůjčce	29

Fond kulturních a sociálních potřeb ve školství v roce 2024

Nová právní úprava pro školy a školská zařízení

V rámci konsolidačního balíčku byly schváleny zásadní změny vztahující se k fondu kulturních a sociálních potřeb. Tyto změny jsou upraveny v zákonech o rozpočtových pravidlech, školském zákoně a v zákoně o daních z příjmů s platností v roce 2025:

- Pro státní příspěvkové organizace a organizační složky státu je změna promítnuta ustanovením § 48 odst. 8 a § 60 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
- Pro příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky je změna v ustanovení § 33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
- Pro školské právnické osoby zřizované krajem, obcí nebo svazkem obcí je úprava promítnuta v ustanovení § 138 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- Změna zákona o daních z příjmů – zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Nejvýznamnější změny v oblasti FKSP (dále jen fond):

- Zrušení vyhlášky č. 114/2002 Sb. bez náhrady. Právní úprava tvorby, hospodaření s fondem a některé další principy jsou promítnuty do výše uvedených zákonů.
- Snížení základního přídělu do fondu z 2 % na 1 %.
- Využití je zcela na organizaci. Měla by však být využita v souladu s účelem, základním posláním fondu.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů Ustanovení § 33

s vyznačenými změnami – vztahuje se na příspěvkové organizace zřízené územněsamosprávným celkem (školy a školská zařízení zřízená obcí nebo krajem)

- (1) FKSP je tvořen základním přídělem na vrub nákladů PO ve výši 1 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popř. na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci.
- (2) FKSP je naplňován zálohově z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. Vyúčtování skutečného základního přídělu se provede v rámci účetní závěrky, ke dni, k jehož konci se sestavuje řádná individuální účetní závěrka.
- (3) Je tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u zaměstnavatele, případně rodinným příslušníkům **a jiným právnickým nebo fyzickým osobám.**
- (4) **Zdrojem FKSP jsou i splátky zápůjček poskytnutých z fondu, náhrada škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu a peněžní dary poskytnuté do fondu.**
- (5) **Použití fondu stanoví právní předpis, kolektivní smlouva, kolektivní dohoda nebo vnitřní předpis.**
- (6) **Na plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb není právní nárok.**

DOTAZY A ODPOVĚDI

Nejčastější praktické odpovědi na dotazy, které se od účinnosti nových zákonných pravidel FKSP v praxi vyskytují

DARY K VÝROČÍM

Dotaz: Podléhají nepeněžní dary z FKSP dani z příjmů bez ohledu na jejich výši?

Odpověď: Obecně tyto dary osvobozeny nejsou, ledaže by se jednalo o nepeněžní plnění (dar) věcně podřaditelné pod některá z plnění definovaná v § 6 odst. 9 písm. d) (např. dar z FKSP ve formě dárkového poukazu na wellness), uplatní se osvobození do limitu (tj. v souhrnu do výše 1/2 průměrné mzdy), v ostatních případech jde o příjem dle § 6 odst. 1 písm. d) ZDP.

Dotaz: Bude u prostředků na finanční dary k výročí nadále platit pravidlo tvorby 15 % z příjmu do fondu? Lze zaměstnanci z důvodu dlouhodobé neschopnosti odložit výplatu finanční odměny k výročí na pozdější měsíc, v rámci kalendářního roku?

Odpověď: Pravidlo 15 % již neplatí. Nevyčerpaný zůstatek můžete v následujícím roce použít na jakékoliv aktivity. Dary se zpravidla vyplácí v daném roce, kdy výročí bylo dosaženo.

Dotaz: Dary k pracovnímu výročí či odchodu do důchodu se poskytují pouze v tom roce, kdy bylo pracovní výročí či odchodu do důchodu dosaženo, nebo lze i zpětně?

Pracovnice požádala o předčasný důchod na konci loňského roku, ale s pozastavenou výplatou. V ruce má rozhodnutí o přiznání starobního důchodu 31. 12. 2022. Do předčasného důchodu chce odejít v únoru 2024 a od tohoto data jí bude i předčasný důchod vyplácen. Ve kterém roce jí tedy bude možné poskytnout dar k prvnímu odchodu do důchodu? A lze toto i při odchodu do předčasného důchodu?

Odpověď: Dary k pracovnímu i životnímu výročí se poskytují v tom roce, kdy pracovní či životní výročí bylo dovršeno, zpětně nelze. Při poskytování daru k odchodu do důchodu platí datum doručení přiznání starobního důchodu, včetně předčasného.

Dotaz: Jak se budou tvořit prostředky na dary? Anebo se tvořit nebudou? Předpokládám, že ne. Z minulého roku nám zůstalo cca 30 tis. Kč, které jsme nevyčerпали. Je možné je čerpat v roce 2025 formou jiných příspěvků, např. na kulturně-společenské akce?

Odpověď: Výše příspěvku na dary jak k životnímu, pracovnímu výročí i odchodu do důchodu v roce 2025 již není omezena, tudíž záleží na vás, jakou částkou budete přispívat.

REKREACE

Dotaz: Jaký postup je v letošním roce při poskytování příspěvku z fondu na rekreaci, aby zaměstnanec nemusel příspěvek danit, aby se nejednalo o peněžní plnění?

V předchozích letech jsme postupovali tak, že zaměstnanec podal žádost na čerpání příspěvku, my jsme vystavili objednávku, poslali ubytovateli, on nám vystavil a zaslal fakturu na plnou cenu rekreace a naše IČ. My jsme fakturu v plné ceně uhradili, zaměstnanec doplatil rozdíl mezi celkovou cenou rekreace a výši příspěvku z FKSP.

Naše dotazy:

1. Faktura na rekreaci musí být vystavená na naše IČ, nebo ne?
2. V jaké ceně (celková cena rekreace, nebo jen ve výši příspěvku)? Pokud bude faktura vystavená na plnou cenu, budeme hradit ubytovateli jen cenu příspěvku, nebo stále plnou cenu?
3. Je možné, aby nám zaměstnanec donesl doklad vystavený na jeho jméno a my mu z pokladny vyplatíme výši příspěvku?
4. Pokud by stačil doklad na jméno zaměstnance, tak musí být doklad vystavený před termínem rekreace, nebo může být i následně po ní?
5. Musíme zaměstnanci vyplatit příspěvek před rekreací, nebo lze i zpětně?

NEPŘEHLÉDNĚTE

Děkujeme, že jste si zakoupili naši publikaci, která vás připraví na změny ve FKSP, které nastaly v roce 2024 i na ty, které jsou připravovány. Dojde-li k dalším úpravám této právní normy, budete upozorněni na změny i s výkladem na kontaktní mail vaší objednávky. Tím, že jste se stali majiteli publikace, získáváte navíc od nakladatelství DICTUM, které je vydavatelem Týdeníku ŠKOLSTVÍ:

Odborné poradenství zdarma!

Po zakoupení publikace Principy nové právní úpravy při tvorbě a hospodaření s **FKSP** získáte praktické poradenství zdarma.

Poradenství je poskytováno formou písemných odpovědí na praktické otázky, týkající se FKSP.

Dotazy můžete zasílat na e-mail: fksp@tydenik-skolstvi.cz.

Právní poradenství zdarma získáte také pokud si přeplatíte časopis Týdeník ŠKOLSTVÍ na rok 2025, zde můžete získat i pracovněprávní poradu z oblasti školství. Týdeník ŠKOLSTVÍ pravidelně ve speciální rubrice publikuje právní výklady a odpovědi na konkrétní dotazy i z oblasti BOZP ve školství.

Týdeník ŠKOLSTVÍ si můžete objednat:
www.tydenik-skolstvi.cz